

NØGLE TIL REGISTERET TIL ÅRBØGERNE FOR DANSKSINDEDE SØNDERJYSKE

KRIGSDELTAGERE

KOLONNEN ”FORFATTER”

Navne

Registreringen er strikt alfabetisk med ”anonym” før navngivne forfattere. Efternavn er før øvrige navne

Hvis fornavnet er forkortet, er dette alfabetiseret strikt som det er stavet, altså typisk før et lignende, fuldt stavet navn. Dette skyldes, at nogle forkortelser ikke kan gennemskues. Selvom andre kan, er det bedst at være konsekvent.

Johs. er formodentlig altid = Johannes, og Jørg. = Jørgen, men Chr. kan være både Christian og Chresten, mens navne forkortet til et enkelt bogstav i princippet kan være hvem som helst.

Jørg. Hansen er = Jørgen Hansen; Johs. Jessen er = Johannes Jessen; Niels Lustrup er = Niels H. Lustrup, som er = N.H. Lustrup. Niels Outzen er = Niels E. Outzen. P. Paulesen er nok = Peter Paulsen og måske = Peter Paulson.

Fr. Müller synes at ændre navn til Fr. Møller. N.C. Nissen kalder sig ”Cloi” og må derfor hedde Nicolai. Der er to forskellige personer ved navn Jes Jessen, en fra Marstrup og en fra Skærbæk. Theodorus Mercator må være pseudonym for Theodor Kaufmann.

Navnene Ebba Tram Westergaard, Ebba Trampe Westergaard, Ebba Tramp Launsby, Ebba Tramp-Launsby og Ebba Launsby synes at være den samme person (sygeplejerske i Rusland).

Nogle navne er fejlstavede. Dette er nogle gange åbenlyst, mens der i andre tilfælde kan være tvivl. Derfor er den fejlstavede variant konsekvent opretholdt, også i alfabetiseringen:

”Nikolaj Kramer” er fejl for Nikolaj Kræmer. ”Mathias Møller” er fejl for ”Matthias Møller”. ”Henning Skov” er fejl for Hemming Skov. ”Johan H. Schramm” er fejl for Johann H. Schramm. ”Jacob Moos” er nok fejl for ”Jakob Moos”. ”Søren S. Petersen” er nok fejl for Søren P. Petersen.

Nogle forfattere kender eller træffer hinanden: Jens Andersen, Gråsten, er bror til A.P. Andersen. Chresten Sebbesen træffer i felten B. Michaelsen. Jens Juel Nicolaisen (”Lille Jens”) træffer i Rusland Ebba Tramp-Launsby.

Mærker

Hvis forfatteren skriver under mærke, er dette alfabetiseret mellem efternavnene, sådan som det er skrevet, dog markeret med anførelsestegn. Hvis mærket kun består af et tegnsætningstegn, er det anbragt før alfabetet. Hvis det begynder med et tal, er det anbragt efter alfabetet

Hvis mærket ligner et navn, er det dog alfabetiseret med ”efternavnet” først.

Mærket ”A.P.M” er formodentlig A.P. Møller, og ”Regnuh, A.H.” er formodentlig Herm. Hunger.

Redaktionen er lig med ”årbogsudvalget”, som er alfabetiseret under ”årbogsudvalget”, skønt det

undertiden kalder sig ”Udvalget” eller skriver anonymt.

Fortællere

Under rubrikken ”Fortæl, kammerat!”, ”Kammerat, fortæl!” eller lignende optages mundtlige indlæg som redaktionsudvalget har nedskrevet. Disse indlæg er alfabetiseret under *fortælleren*, hvis denne ikke er anonym. Hvis nedskriveren fremgår tydeligt, er denne også anført.

KOLONNEN ”TITEL”

Registreringen er strikt alfabetisk med ”uden titel” før betitlede indlæg.

Titler med *tal* alfabetiseres, som om tallet var skrevet med bogstaver.

Hvis artiklen sorterer under rubrikken ”Fortæl, kammerat!”, er dette samt rubrikkens sidetal også anført.

KOLONNERNE ”ÅRGANG” OG ”SIDE” giver sig selv.

KOLONNEN ”TID”

Angiver det tidspunkt eller tidsrum, beretningen finder sted på/i. Her er det vigtigt at bemærke: Et *tal*, som ikke straks følges af en månedsforkortelse er altid et *årstal*. Hvis det derimod straks følges af en månedsforkortelse, er det altid en *dato*. Står der fx ”14 - 31 dec 18”, skal det altså læses ”fra 1914 til 31. december 1918”

Månederne er forkortet til tre bogstaver, undtagen juli for at undgå forveksling med julen. Denne og påsken er desuden skrevet ”julen” og ”påsken”.

Inden for månederne bruges også ”primo”, ”medio” og ”ultimo”, hvis datoen ikke står klart. Hvis kun en årstid er angivet, er denne forkortet med V, F, S og E.

Undertiden er tidspunktet ikke helt klart, men kan måske sluttes ud fra formuleringer som ”paa Tilbagetog” o.l., hvorfor disse er citeret i anførelsestegn. ”Nytaar” er typisk primo januar.

Står der under tid ”gensyn”, skyldes det, at artiklen er en rejseberetning til de gamle slagmarker foretaget årtier senere.

KOLONNEN ”REGIMENT, KOMPAGNI MV.”

Denne er et forsøg på at normalisere et sammensurium af forskellige sprog og skrivemåder for de forskellige militære inddelinger – foretaget af en person med begrænset kendskab til den tyske hærs opbygning...

En enkelt tradition er overtaget fra visse forfattere: Stort I skrives i forkortelser som J! Traditionen skyldes frakturskriften, men har vist sig nyttig her for at skelne I fra lille l samt romertal I. ”J” står altid for ”Infanterie-”. ”Jä” står dog for ”Jägerregiment”.

Hvis en forfatter flyttes fra et sted i hæren til et andet, adskilles placeringerne med *semikolon*.

Betegnelserne før og efter et semikolon har altså intet med hinanden at gøre, men står for to helt adskilte placeringer.

Hvis en forfatter *møder* eller *omtaler* personer fra en anden hærafdeling, er disse også medtaget i *parentes*. Betegnelserne inden for parentes har altså intet med dem udenfor at gøre.

Divisioner

Følgende forkortelser bruges:

FDIV	Fliegerdivision	KDIV	Kavalleriedivision
FJDIV	Fliegerinfanteriedivision	LsDIV	Landsturmdivision
GDIV	Gardedivision	MDIV	Matrosendivision
GRDIV	Gardereservedivision	RDIV	Reservedivision
JDIV	Infanteriedivision	WDIV	Werftdivision

Brigader

Nævnes yderst sjældent og er uspecificerede. Forkortes: BRIG

Regimenter

Ofte er regimentstypen uspecificeret, så kun regimentsnummeret nævnes. *Et nummer, som står alene uden at følge efter en bogstavforkortelse, står i denne Excel-kolonne altid for et regiment.*

Følgende forkortelser bruges:

A	Artillerieregiment
D	Dragonenregiment
E	Ersatzregiment
EB	Ersatzbataillonregiment
EBLwJ	Ersatzbataillonlandwehriinfanterieregiment
Ei	Eisenbahnregiment
FeA	Feldartillerieregiment
FuA	Fussartillerieregiment
FüA	Füselierregiment
G	Garderegiment
GfuA	Gardefussartillerieregiment
GGr	Gardegrenadierregiment
GD	Gardedregonenregiment
Gr	Grenadierregiment
GU	Gardeulanerregiment
H	Husarenregiment
J	Infanterieregiment
Jä	Jägerregiment
L	Linienregiment
Ls	Landsturmregiment
LsJ	Landsturminfanterieregiment
Lw	Landwehrregiment
LwJ	Landwehriinfanterieregiment
M	Matroseregiment
R	Reserveregiment
RFuA	Reservefussartillerieregiment

RJ Reserveinfanterieregiment

Bataljoner, eskadroner og batterier

Følgende forkortelser bruges:

arbb	Arbeitsbataillon	lsb	Landsturmataillon
armb	Armierungsbataillon	lseb	Landsturmersatzbataillon
b	Bataillon (uspecificeret)	lsib	Landsturminfanteriebataillon
br	Batterie (uspecificeret)	lwb	Landwehrbataillon
e	Eskadron (uspecificeret)	pb	Pionierbataillon
eb	Ersatzbataillon	rb	Reservebataillon
fuab	Fussartilleriebataillon	rj ä b	Reservejägerbataillon
geb	Gardeersatzbataillon	rpb	Reservepionierbataillon
j ä b	Jägerbataillon		

Kompagnier

Følgende forkortelser bruges:

k	Kompanie (uspecificeret)	pk	Pionierkompanie
mgk	Maschinengewehrkompanie	sk	Sanitätskompanie

Øvrige

Følgende forkortelser bruges:

gtrain	Gardetrain	train	Train (uspecificeret)
rkor	Reservekorps	f.l.sch.a.	Feldluftschifferabteilung

Alle inddelinger er anført, som de findes i artiklerne. Samme forfatter kan fx omtale sit regiment som "regiment" et sted og "infanterieregiment" et andet sted. Disse forskelle på specificeringerne er bibeholdt uden at indlægge en tolkning, men sammenholdt med forfatternavnet kan det oftest udledes, hvad der menes.

KOLONNEN "EMNE"

Denne indkredser artiklens sted og genre samt andre relevante kategorier.

"Vest", "øst", "Balkan" og "Italien" er krigens fronter. "Hjemme" betyder, at vedkommende har gjort tjeneste inde i Tyskland, fx i garnisonen eller med farvandsovervågning eller bevogtning af krigsfanger. "Hjemme S" betyder at dette har fundet sted i Slesvig.

"Marine" betegner, at vedkommende har gjort tjeneste i flåden, undertiden kombineret med en front, mens "marine U" betegner tjeneste om bord på en ubåd.

Andre geografiske navne forekommer ved afsidesliggende tjenestesteder eller fangenskaber: ("Norge", "Nærøsten", "Mellemøsten", "Kina", "Stillehav(et)", "Afrika", "S(yd)amerika").

"Fange", "lazaret", "orlov" og "desertør" beskriver forfatterens situation. Hvis vedkommende har

været fange fra vestfronten, er det næsten altid i England (Feltham) eller Frankrig (Aurillac).

Undertiden omtales andre krige: "1. SK" og "2. SK" er de to Slesvigske Krige "1. EK" er Første Englænderkrig = Slaget på Reden, mens "2. VK" er Anden Verdenskrig. Desuden "genforeningen".

"Digt", "novelle", "teaterstykke" og "hørespil" advarer om, at teksten er skønlitterær.

"Årsberetning", "medlemskommunikation", "mindeord" og "mindetavle" er intern foreningskommunikation.

"Opbyggelighed" er den prædiken- eller andagtslignende artikel, der indleder de fleste årbøger.

"Marselisborg(moumentet)" og "rekreationshjemmet" omtaler steder i Danmark af interesse for veteranerne.